

S'editen les cròniques polítiques que Ferran Soldevila envià a dos mitjans de fora del 25 al 36

Allò que passa a Espanya des de Barcelona, i amb una òptica catalana, durant la dictadura de Primo de Rivera i la Segona República, inclosa la lluita contra el nacionalisme català i el català per part de Madrid i també de la Santa Seu. Això va decidir d'explicar el *Journal de Genève* als seus lectors, a través d'unes cròniques signades amb les inicials A. K., un pseudònim. Era l'únic corresponçal que el diari tenia a l'estat espanyol. El pseudònim amagava un gran historiador i escriptor, Ferran Soldevila (Barcelona, 1894-1971), que redactava les cròniques directament en francès. El mateix historiador mantenia, amagat sota unes altres sigles, E. V., una segona corresponçal, la del *Bulletin of Spanish Studies* de Liverpool, fundat i dirigit per l'hispanista i catalanòfil anglès Edgar Allison Peers. Aquí hi va publicar, en català –la majoria– i castellà –la minoria–, cròniques polítiques i culturals, des del 1925 al 1936, i, en una segona etapa, del 1947 al 1957.

Els historiadors Albert Balcells i Enric Pujol han triat les de tema polític enviades per Ferran Soldevila a les dues publicacions i n'han fet un llibre, *Entre la dictadura i la revolució*, títol d'una de les cròniques. Les aparegudes al diari de Ginebra, 66 en total, es publiquen totes i han estat traduïdes del francès al català. Del butlletí fundat per Edgar Allison Peers se'n reproduïxen 16. El volum ha estat editat per les Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

El director del diari de Ginebra i el del butlletí de Liverpool van coincidir a tallar la col·laboració amb Soldevila pels mateixos motius, el seu republicanisme. Esverats per la revolució social engegada a Catalunya i a Espanya, pel perills anarquista i comunista, no van publicar-li més cròniques. I quan Soldevila va visitar la redacció del diari suís, l'agost del 1938, el director, Jean Martin, es negà a rebre'l. Soldevila anotà al seu dietari: "Estúpido Jean Martin. Per qui m'ha pres i per qui s'ha pres? He estat més de deu anys corresponçal del *Journal de Genève*... Però, probablement, és perquè sóc roig." Amb Peers, però, no arribà a trencar-hi mai la relació fins al punt que va poder reprendre les col·laboracions al *Bulletin of Spanish Studies* el juliol del 1947, mantingudes fins el 1956. La crònica de la represa del juliol del 1947, dedicada a la tímida represa cultural i a la censura, tanca el volum preparat per Balcells i Pujol.

Els articles de Ferran Soldevila són representatius, diuen tots dos historiadors, de l'estat d'opinió d'un ampli sector catalanista del centre-esquerra, no enquadrat en cap partit polític. Durant els anys republicans, l'historiador expressa el repudi a la violència de la FAI, el distanciament envers les fugides cap endavant d'ERC –el judici sobre el govern d'EC durant el primer bienni és del tot negatiu– i les esperances d'una presa de posició centrista de la Lliga de Cambó. I, com tants agnòstics liberals, experimenta un malestar arran de la passió anticlerical republicana i en tem les conseqüències.

EL TEMPS

Ferran Soldevila va enviar cròniques polítiques i culturals al *Journal de Genève* i al *Bulletin of Spanish Studies*.

Lluís Bonada